

Strokovno izpopolnjevanje tolmačev za sodišča in urade

Amalija Maček

1 Uvod

Kakovost sodnega tolmačenja bistveno prispeva k pravičnosti postopkov in s tem k zagotavljanju temeljnih človekovih pravic. Direktiva z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih št. 2010/64¹ v členu 5 predpisuje, da morajo države članice zagotoviti kakovost tolmačenja in prevajanja, v drugem odstavku tega člena pa poleg zahteve, da se vzpostavi register sodnih tolmačev, predpisuje, da morajo biti ti tolmači »ustrezno usposobljeni«. To lahko pomeni izobraževanje v sklopu rednih študijskih programov in/ali stalnih strokovnih izpopolnjevanj. Sočasno z objavo direktive je bilo ustanovljeno združenje društev sodnih tolmačev v Evropi, imenovano EULITA,² pri ustanovitvi katerega sta v projektni skupini sodelovala tudi sodelavca Oddelka za prevajalstvo Filozofske fakultete v Ljubljani. Oddelek je sodeloval tudi pri naslednjih dveh projektih s področja sodnega tolmačenja. TRAFUT (*Training for Future*, Izobraževanje za prihodnost) je bil projekt, namenjen pregledu stanja v Evropi na področju različnih oblik certificiranja in izobraževanja

1 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex:32010L0064> (dostop 6. 3. 2025).

2 <https://www.eulita.eu/en/> (dostop 6. 3. 2025).

sodnih tolmačev. V nekaterih državah z jezikoslovno univerzitetno diplomo avtomatično postaneš tudi sodni tolmač, drugod status ni (bil) urejen, spet drugje so že imeli vzpostavljene dodiplomske in magistrske študijske programe sodnega tolmačenja. Na štirih tematskih delavnicah, izmed katerih je ena potekala v Ljubljani, so si udeleženci izmenjevali izkušnje, očitno pa je bilo prav pomanjkanje ustreznih izobraževanj za sodne tolmače, predvsem za nekatere v Evropi redkeje zastopane jezike.³ V nadaljevanju je zato univerza KU Leuven (Antwerp Campus) organizirala še projekt TraiLLD (*Training in Languages of Lesser Diffusion*, Izobraževanje v manj razširjenih jezikih).⁴ Namen projekta je bil izvesti konkretne pilotne projekte izobraževanja že zapriseženih sodnih tolmačev, kandidatov za sodne tolmače in tolmačev za skupnost za tiste jezike, ki so v določeni evropski državi manj razširjeni ter jih morda niti ni mogoče študirati na tamkajšnjih univerzah, a potreba po skupnostnem in sodnem tolmačenju prav za te jezike narašča. V sklopu projekta smo med drugim spoznali program usposabljanja sodnih tolmačev na Norveškem (Skaaden 2016: 162 sl.), ki je zaradi geografske razsežnosti Norveške že takrat skoraj v celoti potekal na spletu, od udeležencev pa je zahteval veliko mero samostojnosti pri iskanju ustreznih izrazov, saj je bilo besedišče za posamezne vsebinske sklope le v norveščini. Udeleženci so se lahko posvetovali med seboj znotraj jezikovnih skupin (npr. afriških jezikov) in ustvarjali skupne glosarje, ni pa bilo predavatelja, ki bi jih korigiral. Takšen pristop je omogočal jezikovno neodvisno temeljno izobraževanje in nabor terminologije za vse, marsikateremu udeležencu pa se je zdelo, da ne prejmejo dovolj povratnih informacij. Članica vseh opisanih projektov je bila tudi Christiane Driesen, ki je zasnovala študija oz. strokovni izpopolnjevanji za sodne tolmače v Hamburgu in Magdeburgu. Po njenem mnenju je v času sodobne tehnologije nesprejemljivo, da za določen jezik ne bi našli prav nikogar, ki bi lahko dal vsaj osnovne povratne informacije o znanju udeležencev. Razvila je t. i. tandemsko metodo poučevanja, kjer v paru poučujeta denimo tolmač in sodnik ali sodni tolmač ter materni govorec katerega od manj razširjenih jezikov (Driesen 2016: 91 sl.). V sklopu projekta TraiLLD smo na Oddelku za prevajalstvo na Univerzi v Ljubljani spomladi in jeseni 2015 izvedli dva seminarja za tolmače za arabski jezik ter se tako odzvali tudi na potrebe po tolmačenju za skupnost v primeru begunskega vala jeseni 2015 (prim. Maček, Zekhnini 2016: 154 sl.).

V Sloveniji Ministrstvo za pravosodje organizira redna izobraževanja za vse, ki se pripravljajo na izpit za sodne tolmače; te izpite izvaja njihov Center za izobraževanje v

3 Prim. delavnico v Ljubljani, novembra 2011: <https://www.eulita.eu/en/ljubljana-workshop/> (Dostop 6. 3. 2025). V projektu ustanavljanja združenja EULITA ter v projektu TRAFUT sta sodelovala tudi Amalija Maček in Sandro Paolucci z Oddelka za prevajalstvo Univerze v Ljubljani.

4 <https://www.arts.kuleuven.be/english/interpretingstudies/research-projects/trailld>, partnerska ustanova je bila tudi Univerza v Ljubljani, ki jo je zastopala Amalija Maček.

pravosodju (CIP), na spletni strani ministrstva pa se vodi tudi centralni register vseh sodnih tolmačev.⁵ Tako je ves čas od osamosvojitve Slovenije dalje, od prenosa direktive 2010/64 pa morajo sodni tolmači za ohranitev licence vsakih pet let predložiti pet potrdil o udeležbi na splošnih in jezikovno specifičnih izobraževanjih. Center za izobraževanje v pravosodju (CIP) poleg že omenjenih pripravljanih izobraževanj organizira še letna strokovna srečanja in delavnice za posamezne jezike.⁶ Posamezna izobraževanja organizirajo tudi strokovna združenja, med drugim Društvo prevajalcev in tolmačev Slovenije – DPTS in v sklopu tega predvsem Sekcija sodnih tolmačev,⁷ ki je edina slovenska polnopravna članica združenja EULITA. Strokovna izobraževanja organizirajo tudi drugi dve strokovni združenji znotraj svojih sekcij in nekatere jezikovne šole, vendar smo že v sklopu projekta TraiLLD ugotovili, da predvsem govorcem jezikov, ki v Sloveniji niso razširjeni, veliko pomeni dokazilo o izobraževanju v sklopu univerze. Predvsem pa vsa naštetá izobraževanja v sklopu društev in jezikovnih šol trajajo le nekaj ur, mi pa smo si želeli ustvariti strokovno izpopolnjevanje, ki bi bilo obsežnejše ter morda namenjeno tudi poglobljanju znanja slovenskega jezika in slovenskega pravnega sistema za vse, ki se v Slovenijo priselijo od drugod.

Oddelek za prevajalstvo Univerze v Ljubljani je začel delovati s študijskim letom 1997/98. Leta 2001/02 je prvič potekal specialistični študij konferenčnega tolmačenja, od leta 2007/08 pa potekata bolonjski magistrski študij prevajanja in magistrski študij tolmačenja, ki sta del konzorcijev najboljših tovrstnih izobraževalnih programov v Evropi, EMT za magistrske programe s področja prevajanja in EMCI za področje tolmačenja.⁸ Izobraževanje poteka v tesnem sodelovanju z institucijami EU, saj je velik delež prevajalcev in izredno visok odstotek tolmačev s slovenščino prav naših diplomantov. Obvezne vsebine na magistrskem študiju so tudi moduli pravnega prevajanja, kjer predavajo gostujoči profesorji s Pravne fakultete v Ljubljani. Študenti se seznani s temeljnimi področji prava ter strategijami za iskanje in preverjanje terminologije. Zavedamo se, da to še ni dovolj za poklic sodnega tolmača. S Pravno fakulteto smo se dogovarjali za skupni program izobraževanja, morda celo skupni magistrski program za sodne tolmače in pravnike lingviste, vendar do tega ni prišlo iz različnih razlogov, med drugim zaradi različnega števila letnikov na BA stopnji in (če lahko tako rečemo) pomanjkanja zanimanja za takšno sodelovanje s strani pravnikov.

5 <https://www.gov.si/podrocja/pravna-drzava-in-pravosodje/pravosodni-sistem/imenik-sodnih-tolmacev/> (dostop 5. 4. 2025).

6 <https://cip.gov.si/aktivnosti/?Tag=470> (dostop 6. 3. 2025).

7 <https://www.dpts.si/sekcija-sodnih-tolmacev/predstavitev> (gl. Rován at al., v tej monografiji)

8 <https://www.ff.uni-lj.si/studij/oddelki/oddelek-za-prevajalstvo>

2 Vzpostavitev Strokovnega izpopolnjevanja tolmačev za sodišča in urade

2.1 Na poti do programa

Leta 2016 je Amalija Maček v tesnem sodelovanju s Christiane Driesen (Hamburg/Magdeburg) napisala program Strokovnega izpopolnjevanja tolmačev za sodišča in urade. Pri imenu programa smo se zgledovali po primerljivem programu Univerze na Dunaju,⁹ saj smo želeli že z imenom specifično opredeliti, da gre za izobraževanje tolmačev, ki bodo delovali predvsem v uradnih kazenskih in azilnih, upravnih ter civilnopравниh postopkih, ne pa v širšem kontekstu tolmačenja za skupnost, predvsem ne v zdravstvu, na področju katerega je številne projekte izvedla profesorica na Oddelku za prevajalstvo Nike Kocijančič Pokorn s sodelavci. Terminologija s področja zdravstva se kljub temu na kratko obravnava tudi na programu Strokovnega izpopolnjevanja tolmačev za sodišča in urade, krajše TOLM.¹⁰ Program je bil ob podpori Jasmine Markič, Ade Gruntar Jermol in Gregorja Perka v teku naslednjih dveh let akreditiran in potrjen spomladi 2018, tako da smo jeseni 2018 lahko sprejeli prve udeležence.

2.2 Temeljni podatki

Program poteka v sklopu Centra za izobraževanje Filozofske fakultete, obsega 150 kontaktnih ur in 17 točk ECTS. Udeleženci ob prijavi predložijo dokazila o zaključenem fakultetnem študiju (BA) katerekoli smeri ali primerljivi izobrazbi iz katerekoli države, opravijo pisni in ustni sprejemni izpit, s katerim preverjamo znanje slovenskega in tujega jezika, ter plačajo vpisnino. Če ne morejo sodelovati v letu, ko so se vpisali, imajo pravico do udeležbe ob naslednji izvedbi programa, ki se običajno razpiše vsako drugo leto. Program poteka od sredine oktobra do konca aprila, vsak drugi petek popoldan in soboto ves dan. Nekatere ure se izvajajo na daljavo, večina v živo. Program vsebuje pravne, prevajalske in tolmaške vsebine, vsak sklop se zaključi s preverjanjem znanja. Udeleženci prejmejo tri potrdila, za vsak sklop po eno, ter na koncu še skupni certifikat s podpisom dekana Filozofske fakultete in rektorja Univerze v Ljubljani. S strani univerze je pogoj za izvedbo programa, da je vpisanih vsaj 14 kandidatov, saj sicer program zaradi visokih administrativnih stroškov same fakultete finančno ni vzdržen. Udeleženci z veliko izkušnjami pozneje pogosto tudi sami sodelujejo kot predavatelji na tem programu, še posebej, ko gre za redkejšje jezike. Trudimo se ustvariti ustrezno kolegično

9 <https://www.postgraduatecenter.at/weiterbildungsprogramme/kommunikation-medien/dolmetschen-fuer-gerichte-und-behoerden/>

10 <https://www.ff.uni-lj.si/izobrazevanja/center-za-izobrazevanje/programi-za-izpopolnjevanje/tolm>

vzdušje, anonimne evalvacije udeležencev pa pričajo o zadovoljstvu, saj se povprečne ocene posameznih izvajalcev gibljejo med 4.1. in 4.9 od najvišje možne ocene, 5.¹¹

2.3 Struktura udeležencev in statistika jezikov

Udeleženci so bodisi študenti, ki so ravnokar ali pred nekaj časa zaključili BA katerekoli smeri, kandidati za sodne tolmače iz Slovenije in tujine,¹² priseljenci, ki že tolmačijo, predvsem v azilnih in upravnih postopkih, ter že zapriseženi sodni tolmači, ki bi želeli poglobiti svoje znanje. Približno polovica udeležencev ima slovenščino kot materni jezik, polovica pa so materni govorci drugih jezikov, pogosto z odličnim znanjem slovenščine. Mešane skupine so se izkazale za odlično izbiro, saj si udeleženci med seboj pomagajo, izmenjujejo izkušnje ter pogosto ohranijo stike med seboj in s predavatelji tudi po koncu izobraževanja.

Doslej smo program izvedli štirikrat, jezikovna struktura pa je bila naslednja:

Študijsko leto 2018/19: vpisanih v program 23, program zaključilo 21 oseb

Število udeležencev po jezikih: 6 angleščina, 1 arabščina, 1 farsi, 1 francoščina, 1 hrvaščina, 2 nemščina, 1 poljščina, 7 ruščina, 1 ukrajinščina

Pri popravljanju pisnih sprejemnih izpitov, domačih nalog in zaključnih izpitov ter pri vajah iz tolmačenja na spletnih platformah smo sodelovali z univerzo v Germersheimu, inštitutom SIGV v Amsterdamu ter univerzama v Hamburgu in Magdeburgu.

Študijsko leto 2019/20: vpisanih v program 15, program zaključilo 11 oseb

Število udeležencev po jezikih: 3 angleščina, 4 francoščina, 3 nemščina, 1 ruščina

Sodelovanje z univerzo v Germersheimu.

Študijsko leto 2021/2022: vpisanih v program 13, program zaključilo 11 oseb

Število udeležencev po jezikih: 2 angleščina, 2 francoščina, 1 nemščina, 1 romunščina, 2 ruščina, 1 španščina, 1 švedščina, 1 turščina

Sodelovanje z univerzama Bogazici v Istanbulu, Cluj v Romuniji ter univerzo v Stockholmu.

11 Povzeto po internih anonimnih evalvacijah, ki jih ob koncu programa vsakokrat izvedejo udeleženci, hrani jih Center za izobraževanje Filozofske fakultete.

12 Posebej smo veseli, da je Center za izobraževanje v pravosodju prepoznal dodano vrednost našega izobraževanja ter pogosto k nam napoti kandidatke in kandidate, ki so na izpitu za sodnega tolmača pokazali talent, manjka pa jim morda nekoliko pravnega znanja ali tolmaških veščin.

Študijsko leto 2023/2024: vpisanih v program 20, program zaključilo 17 oseb

Število udeležencev po jezikih: 2 angleščina, 1 arabščina, 6 nemščina, 1 romunščina, 3 ruščina, 1 španščina, 1 turščina, 2 ukrajinščina, 1 bosanski jezik, 1 hrvaščina, 1 italijanščina

Sodelovanje z veleposlaništvom Romunije in Slovensko filantropijo.

Skupno je bilo doslej vpisanih 70 oseb, program je uspešno zaključilo 60 oseb. Nekateri so izobraževanje iz različnih osebnih razlogov prekinili sredi leta, drugi so se ga udeležili le zaradi poglobljanja znanja in zaključnega certifikata niso potrebovali ter se zato niso udeležili izpitov. Ob vsakem ponovnem razpisu programa ali izpitnih rokov pozovemo vse udeležence prejšnje izvedbe programa TOLM, ki izpitov še niso opravili, ali bi želeli ponovno poslušati predavanja ali vsaj pristopiti k izpitu.

Program so opravili udeleženci s skupno 13 jeziki: angleščina, nemščina, španščina, francoščina, arabščina, farsi, turščina, hrvaščina, romunščina, poljščina, ukrajinščina, ruščina, in švedščina. Vaje so poleg tega potekale še za italijanski in bosanski jezik, vendar ti udeleženci potem niso pristopili k izpitu.

Z rekrutiranjem odličnih nekdanjih udeležencev kot novih predavateljev zdaj večino teh jezikov že lahko ponujamo sami in ne prosimo več za sodelovanje kolegov s tujih univerz, ki niso znali slovensko in so bili le delno v pomoč. Veseli smo, da izobraževanje uspe zapolniti vrzel na področju izobraževanja priseljencev, za katere je to pogosto prva uradna listina o izobraževanju na območju Republike Slovenije ter na področju izobraževanja za jezike, ki so v Sloveniji manj razširjeni in jih ni mogoče študirati v sklopu rednih študijskih programov, temveč le v sklopu lektoratov (npr. romunščina, arabščina, farsi).

2.4 Vsebinska struktura programa

V nadaljevanju sledi kratek oris obravnavanih vsebin ter sprememb, ki smo jih z leti uvedli na podlagi anonimne evalvacije, ki jo na koncu podajo vsakokratni udeleženci, prav tako smo za predloge odprti že med samim izobraževanjem in se skušamo prilagoditi potrebam udeležencev.

a) Osnove kazenskega, civilnega in upravnega prava

Vsebina in izvajalci: Predavanja iz pravnih vsebin imajo pravniki s Pravne fakultete UL (kazensko in civilno pravo) in Fakultete za upravo (upravno pravo, azil) ter strokovnjaki iz sodniških vrst. Udeleženci spoznajo temeljne vsebine in postopke s področja kazenskega, civilnega, upravnega prava, s posebnim poudarkom na postopkih za pridobitev mednarodne zaščite.

Prilagoditve: Ob drugi izvedbi se je pokazalo, da udeleženci z manj predznanja potrebujejo še poseben uvod v pravo, kjer se najprej predstavijo posamezna področja in sistem sodišč. V prvem letu so bila pravna predavanja razporejena čez vse leto, na predlog udeležencev smo jih združili v enoten sklop, ki je na vrsti na začetku, saj udeleženci potrebujejo vsaj določene osnove prava, preden začnejo s prevajanjem in tolmačenjem te terminologije. Z leti smo ugotovili, da določene praktične vidike postopkov na sodišču nekateri izkušeni sodni tolmači poznajo tako dobro, da lahko predavanja pravnih teoretikov dopolnijo s primeri iz svoje bogate prakse. Doslej pa še nismo imeli nobenega učbenika za sodne tolmače in podobne izvedence, zato upamo, da bo prav pričujoča monografija marsikomu v pomoč.

Preverjanje znanja: Znanje se preverja s pisnim testom, ki vsebuje deset nalog izbirnega tipa s področja kazenskega, civilnega in upravnega prava. Test poteka takoj po prvem sklopu, nekje decembra, preden se začne s prevajanjem in tolmačenjem.

b) Prevajanje pravnih besedil

Vsebina in izvajalci: Cilj tega sklopa je, da so udeleženci sposobni poiskati zanesljive terminološke vire in si pripraviti glosarje ter da se seznani s strojnimi prevajalniki in drugimi orodji, vključno z umetno inteligenco, ki sodnemu tolmaču prihrani veliko časa. Spoznajo temeljne dokumente civilnega in kazenskega prava. Deloma se prevaja pri urah, deloma kot domača naloga. Predavatelji so vsi tudi sami sodni tolmači, le redki so teoretiki s tega področja. Udeleženci spoznajo temeljne listine posameznih postopkov (npr. rojstni list, poročni list, obtožnica).

Prilagoditve: Največji izziv našega programa je prav korigiranje domačih nalog, saj so za to predvidena izredno skromna finančna sredstva, pogosto ta besedila pošiljamo kolegom s partnerskih univerz v tujini, nakazilo v tujino pa je zelo otežkočeno in včasih skorajda nemogoče. Kogice in kolegi iz Slovenije in iz tujine so požrtvovalni in pripravljeni pomagati tudi brezplačno, vendar natančno popraviljanje zahtevnih pravnih besedil terja svoj čas in včasih kljub temu, da prijazno pristanejo na to, da nam bodo pomagali, potem vendarle ne najdejo dovolj časa, da bi besedila dejansko popravili. Na tej točki naš program ob vsaki izvedbi prejme največ kritičnih komentarjev in najnižje ocene. Načrtovanje vnaprej žal ni možno, saj nikdar ne vemo, katere jezike bodo imeli udeleženci prihodnje izvedbe programa in kdo od njih bo oddal koliko domačih nalog.

Preverjanje znanja: Ta sklop se zaključuje s pisnim izpitom iz slovenskega v tuje jezike. Izpit poteka nekaj tednov po koncu predavanj, na isti dan kot ustni izpit iz tolmačenja.

c) Tolmačenje

Eden izmed temeljnih razlogov za ustanovitev tega strokovnega izpopolnjevanja je bilo pričevanje številnih že zaprišeženih sodnih tolmačev, da izobraževanje CIP ne vključuje

dovolj tolmaških vsebin in nikdar niso usvojili ustreznih tehnik, zaradi česar se mnogi celo prvič znajdejo v vlogi tolmača šele v razpravni dvorani na sodišču ter zaradi nepoznavanja tolmaških tehnik nadaljnje pozive sodišča odklanjajo.

Vsebina in izvajalci: Vsi izvajalci teh vaj so bodisi sodni ali konferenčni tolmači z dolgoletnimi izkušnjami. Udeleženci programa se seznaniijo z dialoškim tolmačenjem, tolmačenjem na pogled (*a vista*), ki se na sodiščih velikokrat uporablja in je ena najtežjih tehnik, ter konsektivnim tolmačenjem z zapiski. V eni od izvedb programa TOLM smo imeli na voljo tudi slušalke za poskusne vaje iz šepetanege tolmačenja (*chuchotage*). Vaje največkrat potekajo v obliki igranih dialogov, posvečenih posameznim situacijam (npr. policijski intervju, intervju za azil, zaslišanje priče, obisk pri zdravniku). Poleg terminologije v obeh jezikih posebno pozornost posvečamo zapisovanju daljših sklopov, predvsem številčk in imen, védenju tolmača (npr. kako prekiniti prehitrega govornika ali nekoga, ki govori predolgo), vlogi tolmača (npr. da tolmač ne sme v svojem avtomobilu peljati pacienta na pregled k specialistu). Za jezike, ki jih predavatelji ne obvladajo, poskusimo pridobiti zunanje materne govorce vsaj za kratko vajo in za izpit. Udeleženci lahko vadijo v vseh jezikih, ki jih obvladajo, saj gre predvsem za usvajanje strategij in zapiskov, ki naj bi bili v veliki meri jezikovno nevtralni, predvsem vizualni simboli.

Prilagoditve: V dosedanjih štirih izvedbah smo opazili, da imajo izkušeni tolmači že svoj sistem zapisovanja, zato nima smisla, da bi se privajali novemu sistemu, pri tistih, ki še nimajo tolmaških izkušenj, pa opažamo, da jim že samo tolmačenje predstavlja velik izziv, predvsem ker slovenščina v skoraj polovici primerov ni njihov materni jezik, tako da potrebujejo veliko vzpodbude in vaj, da tehniko usvojijo oz. v njej prepoznajo smisel, saj sami večinoma tolmačijo v azilnih postopkih, kjer se tolmači besedo za besedo ali stavek za stavkom (dialoško). Naš cilj je, da bi vsi udeleženci ob koncu programa imeli takšen ali drugačen sistem zapiskov, ki bi jim omogočal natančen priklic vsebin pri daljših govorjenih odsekih.

Preverjanje znanja: Pri tem sklopu se znanje preverja na ustnem izpitu ob koncu programa, kjer udeleženka oz. udeleženec tolmači zaigrani dialog.

Na slovenskih sodiščih simultano tolmačenje ni prisotno, zato tega ne poučujemo, si pa ogledamo kabine, prav tako smo mnenja, da je za simultano tolmačenje treba izbrati magistrski študij Tolmačenje na Oddelku za prevajalstvo UL, ki vsebuje dovolj veliko število ur. To potrjuje tudi odločitev dveh udeležencev programa TOLM, da sta izobraževanje nadgradila še z magisterijem iz tolmačenja, kakor tudi odločitev ene od magistric konferenčnega tolmačenja, da se po študiju udeleži še programa TOLM.

3 Zaključek

Strokovno izpopolnjevanje tolmačev za sodišča in urade se je v skupnosti tolmačev ter jezikoslovcev uveljavilo kot prepoznavno in kakovostno izobraževanje, ki ponuja poglobljen pristop do obravnavanih vsebin. Z leti smo na podlagi lastnih opažanj in odziva udeležencev spremenili marsikaj tako z vidika obravnavanih vsebin in vključenih predavateljev kot tudi metode dela. Izobrazili smo večje število tolmačev, ki so potem uspešno opravili izpit za sodne tolmače in so sposobni sodelovati z nami kot predavatelji ali člani izpitne komisije. V prihodnosti bi si želeli ustvariti skupni glosar in spletno skupnost dosedanjih udeležencev ter zagotoviti hitrejše podajanje povratnih informacij pri oddanih pisnih prevodih. Menimo, da program prispeva k dvigu kakovosti sodnega tolmačenja v Sloveniji ter k zagotavljanju spoštovanja pravice vsakega posameznika do prevajanja in tolmačenja v različnih postopkih.

Viri in literatura

- Balogh, Katalin, Salaets, Heidi, in Van Schoor, Dominique (ur.) (2016). *TraiLLD: Training in Languages of Lesser Diffusion*. Tielt: Lanoo Publishers.
- Driesen, Christiane. 2016. Briefing trainers for a tandem training programme for legal interpreters and translators. V: Balogh, Katalin, Salaets, Heidi, in Van Schoor, Dominique (ur.): *TraiLLD: Training in Languages of Lesser Diffusion*. Tielt: Lanoo Publishers. 91–100.
- Maček, Amalija, in Zekhnini, Ahmed. 2016. Pilot training Arabic-Slovene (University of Ljubljana and SIGV). V: Balogh, Katalin, Salaets, Heidi, in Van Schoor, Dominique (ur.): *TraiLLD: Training in Languages of Lesser Diffusion*. Tielt: Lanoo Publishers. 154–162.
- Skaaden, Hanne. 2016. Online learning on remote interpreting: a pilot course (HiOA). V: Balogh, Katalin, Salaets, Heidi, in Van Schoor, Dominique (ur.): *TraiLLD: Training in Languages of Lesser Diffusion*. Tielt: Lanoo Publishers. 162–183.

Povzetek

Članek ponuja kratek pregled projektov, ki so skupaj s prenosom direktive 2010/64 privedli do akreditacije strokovnega izpopolnjevanja tolmačev za sodišča in urade v letu 2018. Izpopolnjevanje obsega 150 kontaktih ur ter se posveča trem vsebinskim sklopom: osnovam kazenskega, civilnega in upravnega prava; prevajanju pravnih besedil ob uporabi sodobnih tehnologij ter tolmačenju, predvsem dialoškemu, konsektivnemu in na pogled. Izpopolnjevanja se je do sedaj v štirih izvedbah udeležilo 70 udeležencev s 15 različnimi jeziki, uspešno pa ga je zaključilo 60 udeležencev s 13 jeziki. Program prispeva k dvigu kakovosti sodnega tolmačenja v Sloveniji ter k zagotavljanju spoštovanja pravice vsakega posameznika do prevajanja in tolmačenja v različnih postopkih.

Ključne besede: strokovno izpopolnjevanje, manj razširjeni jeziki, konsektivno tolmačenje

Abstract

Further education course of court and public service interpreters at the University of Ljubljana

This article provides a brief overview of the projects which, together with the transposition of Directive 2010/64, led to the establishment of the Further Education Course for Court and Public Service Interpreters at the University of Ljubljana in 2018. The training comprises 150 contact hours and focuses on three areas: the basics of criminal, civil and administrative law; the translation of legal texts using modern technologies; and interpreting, in particular dialogue, consecutive interpreting and sight translation. So far, 70 participants with 15 different languages have attended the training in four sessions, and 60 participants with 13 languages have successfully completed it. The programme contributes to improving the quality of court interpreting in Slovenia and to ensuring that everyone's right to translation and interpretation is respected in various proceedings.

Keywords: further education, languages of lesser diffusion, consecutive interpreting

O avtorici

Dr. Amalija Maček je germanistka in hispanistka. Doktorirala je na Filozofski fakulteti UL, kjer je od leta 2001 tudi redno zaposlena. Sodelovala je v evropskih projektih EULITA, TRAFUT, TransStar Europe in TraiLLD. Je akreditirana konferenčnega tolmačka za institucije EU in od leta 2008 koordinira magistrski študij Tolmačenje na Oddelku za prevajalstvo (program je član združenja EMCI). Je članica DSKP in ZKTS. Prevedla je okrog 30 znanstvenih in leposlovnih del. Za svoje pedagoško delo na področju poučevanja tolmačenja je leta 2021 prejela fakultetno priznanje, istega leta pa tudi nagrado Fabjana Hafnerja za najboljši književni prevod iz nemščine.

Elektronski naslov: amalija.macek@ff.uni-lj.si